

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.R., R.R., S.R., K.R.
przeciwko E. spółce akcyjnej w W. (poprzednio S. spółka akcyjna w W.)
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej E. spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 26 listopada 2024 r., I ACa 2969/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. obciąża pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego,**
pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

UZASADNIENIE

1. Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z 10 maja 2023 r. ustalił, że nie istnieje stosunek prawny wynikający z umowy zawartej w dniu 11 sierpnia 2008 r. pomiędzy powodami M.R., R.R., S.R., K.R. a poprzednikiem prawnym pozwanego S. spółka akcyjna z siedzibą w W. (obecnie E. spółka akcyjna z siedzibą w W.) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwoty 5 750,51 zł i 33 115,06 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty i kwotę 22 090,36 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

2. Na skutek apelacji strony pozwanej Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z 26 listopada 2024 r. oddalił apelację oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

3. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

4. Powodowie wnieśli o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna powoda nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania.

7. Należy podkreślić, że problemy prawne przedstawione przez skarżącego nie mają cech nowości wymaganej od istotnego zagadnienia prawnego uzasadniającego przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kwestie te były przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego w orzeczeniach wydanych, często w odniesieniu do zbliżonych treścią umów kredytowych, nie tylko na etapie wstępnej oceny. Wszystkie te zagadnienia zostały omówione i rozstrzygnięte w orzecznictwie sądowym, które często zapadało już po wniesieniu skargi kasacyjnej, ponieważ dotyczą one starszych spraw. W tzw. międzyczasie ukształtowało się orzecznictwo dotyczące tych problemów i w świetle obecnych orzeczeń, skarga jest nieaktualna, co uniemożliwia jej przyjęcie do rozpoznania. Podobnie należy ocenić przytoczone we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wątpliwości co do wykładni przepisów prawa.

8. W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości abuzywny charakter zawartych w umowach kredytu frankowego typowych klauzul odsyłających do tabel kursowych banku przy przeliczeniu waluty obcej na złote polskie i odwrotnie. Tego typu klauzule nie wskazują obiektywnych kryteriów ustalania kursu waluty obcej, który jest jednostronnie ustalany przez bank, co pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza równorzędność stron umowy kredytu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 24 lutego 2022 r., II CSKP 45/22, wyrok Sądu Najwyższego z 21 listopada 2023 r., II CSKP 1602/22, wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2025 r., II CSKP 1545/22). Ocena niedozwolonego charakteru postanowienia, jak i konsekwencje wynikające z jego eliminacji, wymagają odniesienia do chwili zawarcia umowy (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17). Co do zasady wyłączona jest też możliwość zastąpienie niedozwolonego postanowienia umownego odnoszącego się do sposobu określania kursu waluty obcej (w umowie kredytu indeksowanego czy denominowanego) innym sposobem określenia kursu

waluty obcej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2025 r., II CSKP 1545/22, wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2025, II CSKP 1277/24). Brak jest też jakichkolwiek podstaw do rozdzielenia postanowień dotyczących przeliczania waluty obcej na złote polskie i dokonywania ich odrębnej oceny prawnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22, wyrok Sądu Najwyższego z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22).

9. Dodatkowo należy wskazać, że w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi również wątpliwości, że w razie stwierdzenia nieważności umowy kredytowej zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, konsument jest uprawniony do domagania się od przedsiębiorcy zwrotu świadczeń spełnionych przez konsumenta w wykonaniu tej umowy oraz odsetek za opóźnienie od momentu upływu terminu nałożonego na danego przedsiębiorcę do wykonania tego zobowiązania, po tym jak przedsiębiorca ten otrzyma wezwanie do zwrotu tego świadczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2025, II CSKP 1996/22). Takie stanowisko wynika z jednolitego orzecznictwa TSUE (zob. wyrok TSUE z 15 czerwca 2023 r., C-520/21, Arkadiusz Szcześniak p. Bankowi M. SA, wyrok TSUE z 14 grudnia 2023 r., C- 28/22, TL i WE p. Syndykowi masy upadłości Getin Noble Bank S.A.).

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

12. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

Krzysztof Grzesiowski

(Ł.W.)

[a.ł.]

